

РОЗДІЛ IV

Кримінальне та кримінально-виконавче право, кримінологія, кримінальний процес і криміналістика

УДК 343.137.2(73)(4)

Г. Власова

Порівняльна характеристика спрощеного судочинства у США та окремих європейських країн

У статті автор зазначає, що процедури спрощеного судочинства активно застосовуються провідними зарубіжними країнами. Зокрема, у США поширеною є практика укладання угоди про визнання вини. В змісті наукової статті автор аналізує законодавство та приходить до висновку, що в європейських країнах правові системи зближуються й інститут визнання вини поступово набуває актуальності. При розкритті змісту спрощеного судочинства автор констатує, що законодавство Італії передбачає дві відповідні процедури, а саме, прискорене провадження та укладання угоди про визнання вини. У висновках наукової статті автор пропонує деякі правові норми щодо угоди про визнання вини, яка складає основу спрощеного провадження у США, імплементувати в національне законодавство України.

Ключові слова: угоди про визнання вини, спрощене судочинство, правовий компроміс, прискорене провадження.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Сьогодні у кримінальному судочинстві України проводиться реформа, основною ідеєю якої є удосконалення кримінального судочинства з урахуванням правових традицій держави та європейської моделі кримінального процесу. Для України та інших держав актуальним є пошук форм судочинства, які були б адекватними тяжкості і складності кримінального правопорушення, що розглядається, і тим правовим наслідкам, які можуть настати у результаті такого провадження. Не останню роль у цьому відіграє й економічний фактор.

При цьому досить актуальним є питання про диференціацію кримінальної процесуальної форми, тобто порядку процесу, з урахуванням тяжкості кримінальних правопорушень, складності їх розкриття, можливості певного прискорення і спрощення провадження за умови достатньої забезпеченості прав суб'єктів кримінальної процесуальної діяльності в одних провадженнях і додержання повної процедури в інших.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких розпочато розв'язання даної проблеми й на які спирається автор. Останнім часом у юридичній літературі багато уваги приділяється як перевагам, так і недолікам процедури скороченого судочинства у роботах таких науковців, як Л. Головко, Г. Середа, Є. Курта, Б. Ісмаїлов. Немає жодної підстави вважати, що таке скорочення призводить до неповноцінності кримінального провадження. Процесуальна форма в ньому відіграє ту саму роль, що і в звичайному процесі: забезпечення завдань правосуддя, дотримання гарантій прав учасників судочинства. Такий вид судового процесу вводиться законодавцем виключно з метою максимального пришвидшення і здешевлення вирішення кримінальних справ [1, с. 5].

Метою даної наукової статті є проведення порівняльної характеристика спрощеного судочинства США та окремих європейських країн. Саме дана мета буде досягнута через вирішення наступних завдань: 1) дослідження практика укладання угоди про визнання вини в США; 2) характеристику міжнародних нормативно-правових актів, які регламентують порядок провадження

спрошеною судочинства; 3) розкриття процедури спрошеною провадженні в таких Європейських країнах, як Італія, Естонія, Великобританія.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Процедури спрошеною судочинства активно застосовуються провідними зарубіжними країнами. Зокрема, у США поширеною є практика укладання угоди про визнання вини. Суть її полягає в тому, що кримінально-процесуальне право цієї країни передбачає можливість своєрідної «торгівлі» між обвинуваченим і підсудним, який за згодою обвинувача має право визнати себе винуватим у вчиненні менш тяжкого злочину, ніж той, який вказаний в обвинувальному акті або заяві про обвинувачення. Це особлива домовленість між сторонами обвинувачення і захисту, відповідно до якої обвинувач зобов'язується перекваліфіковати діяння на менш тяжке, а обвинувачений – повністю визнати свою вину.

Зважаючи на сучасний зарубіжний досвід, правові системи зближуються й інститут «визнання вини» поступово набуває актуальності. Про це свідчать такі факти. 24 липня 2002 року Економічна і соціальна рада при ООН ухвалила резолюцію «Про основні принципи програм відновлюючого правосуддя у кримінальних справах», яка рекомендує всім країнам розвивати та впроваджувати програми відновлюючого правосуддя у національне судочинство. Існує декілька моделей подібного правосуддя, і найпоширенішою його формою є програми примирення жертв і правопорушників (медіація) [2].

Відповідно до Рамкового рішення ради Європейського Союзу «Про положення жертв у кримінальному судочинстві» від 15 березня 2001 року медіація у кримінальних справах – це процес пошуку до або під час кримінального процесу взаємоприйнятного рішення між потерпілим та правопорушником за посередництва компетентної особи – медіатора [3, с. 86].

На підставі цього рішення всі країни Європейського Союзу зобов'язані поширювати посередництво в кримінальних справах та забезпечувати прийняття до розгляду будь-яку угоду між жертвою та правопорушником, досягнутої в процесі посередництва.

Так, КПК Італії 1989 року передбачає дві відповідні процедури. Насамперед, це так зване «прискорене провадження», передбачене статтями 438–443 КПК Італії 1989 року, яке застосовується практично по всіх кримінальних справах без винятку, у тому числі по справах про тяжкі злочини, підсудні італійському суду асизів. Зміст його полягає в тому, що справа може бути розглянута по суті не в результаті традиційного судового розгляду, а безпосередньо в рамках попереднього слухання справи в суді. З ініціативою такого прискорення судочинства має право виступити тільки обвинувачений, який зобов'язаний в такому випадку направити відповідне клопотання рівно за п'ять днів до початку попереднього слухання. Прискорене провадження може мати місце лише при наявності на те згоди прокурора.

Італійське законодавство другою формою спрошеною судочинства визначає укладання угоди про визнання вини. Згідно з цим положенням, прокурор і адвокат можуть узгодити покарання, що має бути призначено, і просити суддю прийняти цю пропозицію [4].

Щодо участі прокурора у спрошенному провадженні Італії слід зазначити, що він не має суттєвих повноважень щодо укладення угоди про визнання вини. На формування інституту угод про визнання вини в Італії дуже вплинуло положення частини 1 статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, яка гарантує справедливий і публічний розгляд справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом кожній особі [5, с. 220]. Тому в систему кримінального правосуддя Італії у 1988 році було запроваджено лише ряд спрощених процедур.

Варто зазначити, що аналоги згаданих «угод» існують і у законодавстві Данії, Норвегії та Нідерландів. Естонське законодавство також передбачає спрощення кримінального судочинства. Так, глава 32 КПК Естонії [6] регламентує порядок прискореного провадження. Якщо протягом десяти днів з надходженням повідомлення або заяви про злочин, а в разі призначення експертизи протягом одного місяця, можливе з'ясування обставин вчинення злочину і вони з'ясовані, то у випадках із злочинами третього ступеня можна застосовувати прискорене провадження.

Для з'ясування обставин вчинення злочину слідчий виконує такі дії: 1) здійснює при необхідності огляд місця події; 2) призначає при необхідності експертизу; 3) отримує від осіб пояснення; 4) витребує дані про розмір майнової шкоди, заподіяної злочином; 5) збирає матеріали, що мають значення при розгляді кримінальної справи в суді. Після цих дій складається обвинувальний акт і матеріали справи направляються до суду.

Глава 33 КПК Естонії передбачає можливість спрошеною провадження. Якщо у кримінальній справі про злочини другого або третього ступеня відомі всі обставини, які стосуються предмета

доказування, і обвинувачений визнав себе винуватим у пред'явленому йому обвинуваченні у повному обсязі, прокурор може за своєю ініціативою, а також за клопотанням слідчого застосувати для розслідування кримінальної справи спрощене провадження [6].

Особливістю спрощеного провадження в Естонії є те, що слідчий узгоджує можливість проведення спрощеного розгляду справи зі всіма особами, які беруть у ній участь. Також слідчим складається протокол про дачу згоди на застосування спрощеного провадження обвинуваченим і законним представником неповнолітнього обвинуваченого.

Варто звернути увагу на проведення дебатів в процесі спрощеного провадження, суть яких полягає в наступному. У строк не більше трьох діб з моменту винесення постанови про застосування спрощеного провадження і початку дебатів прокурор складає проект угоди про застосування спрощеного провадження і починає дебати з обвинуваченим, захисником і законним представником неповнолітнього обвинуваченого [6].

Приступаючи до дебатів, прокурор знайомить обвинуваченого з його правами в спрощеному провадженні і пред'являє обвинуваченому та його захиснику для ознайомлення всі матеріали справи, про що складається протокол. У разі згоди обвинуваченого, захисника і законного представника неповнолітнього обвинуваченого зі змістом обвинувачення, кваліфікацією злочину і заподіяною шкодою вони приступають до дебатів з приводу виду і розміру покарання, застосування яких прокурор вимагатиме в суді за вчинення цього злочину. Тобто, по суті, справа може вирішитись ще на стадії досудового розслідування, і в суді буде підтримуватись таке обвинувачення, щодо якого сторони дійшли згоди.

У разі незгоди обвинуваченого, захисника чи законного представника неповнолітнього обвинуваченого з змістом обвинувачення, кваліфікацією злочину, характером або розміром заподіяної шкоди або з видом і розміром покарання, застосування яких прокурор вимагатиме в суді за вчинення цього злочину, прокурор своєю постановою повертає кримінальну справу слідчому для продовження провадження в загальному порядку [6].

В Англії угоди про визнання вини також застосовуються в кримінальному судочинстві. Британські вищі суди, не відкидаючи само можливість укладення сторонами такого роду угод, Україні негативно ставляться до участі суддів у проведенні переговорів між обвинуваченням і захистом (що нерідко має місце в США). Сторони не мають права звертатися в Англії до суду за роз'ясненням питання про те, який захід покарання буде призначений обвинуваченому у випадку визнання ним своєї вини (в одержанні подібної інформації вони дуже зацікавлені, особливо сторона захисту). Якщо обвинувачений визнав вину, попередньо дізнавшись в судді про своє конкретне покарання, то таке визнання повинно розглядатися як вимущене і нікчемне.

Але саме визнання вини заохочується англійськими суддями, тому що значно прискорює судочинство і полегшує їхню процесуальну місію. Про це говорить той факт, що в 1974 р. Апеляційний суд ухвалив у справі Коффі, що доцільно скорочувати покарання приблизно на 30 % таким обвинуваченим, який визнає свою вину [7]. В 2000 р. це положення частково закріплено законодавцем: у статті 152 нового Закону про повноваження кримінальних судів (при призначенні покарання) зазначено, що суд повинен розцінювати визнання вини як пом'якшуочу обставину при призначенні покарання у кожному конкретному випадку, беручи до уваги етап процесу, під час якого обвинувачений виявив намір визнати її. Такий підхід стимулює визнання винуватості і укладання угод.

У кримінальному процесі США визнання своєї вини, як правило, передбачає спрощення подальшого судочинства, винесення обвинувального вироку; при цьому судове дослідження інших доказів не проводиться. Крім того, згодом факт визнання своєї вини обвинуваченим прямо впливає на обсяг його прав на оскарження вироку й навіть на визначення покарання. Угода про визнання вини в кримінальному процесі США, зазвичай, укладається на стадії попереднього слухання кримінальної справи. Попереднє слухання не є обов'язковою стадією кримінального процесу США; обвинувачений може від нього й відмовитися. Але суддя все ж може розглянути докази обвинувачення, незважаючи на відмову обвинуваченого, щоб закріпити їх процесуально. Іноді попереднє слухання об'єднується з першим викликом обвинуваченого до магістрату і з розглядом справи при вчиненні незначних правопорушень [8, с. 216].

Варто зазначити, що угоди про визнання вини отримали процесуальне оформлення в США в XIX столітті, де спочатку вони існували як правозастосовний захід. Поступово їх було офіційно визнано і законодавцем, і суддями. Зокрема, в 1968-1970 р. Верховний Суд США у низці своїх рішень по конкретних справах визнав конституційність практики угод про визнання вини, фактично остаточно їх легалізувавши.

Угода про визнання вини процесуально закріплена в правилі 11 (пункт Е) Федеральних правил кримінального процесу в окружних судах США і розглядається як письмовий чи усний контракт. Пункт Е складається із шести частин та підпунктів, які детально регламентують укладання такої угоди. Для кожної із таких форм існує спеціальна, зазначена в законі, процедура оформлення, що провадиться клерком суду (помічником судді, юристом-професіоналом) у присутності федерального судді, обвинуваченого, його захисника та прокурора, а в окремих випадках і в присутності потерпілого[9].

Цікавим є той факт, що в американському кримінальному процесі передсудом ніколи не ставилося завдання щодо встановлення об'єктивної (матеріальної) істини, тобто з'ясування всіх фактичних обставин справи; їх юридичної кваліфікації; прийняття належного рішення в інтересах абстрактного публічного правопорядку, безвідносно до того, на чому наполягають сторони. У цьому сенсі функцією американського суду є не повне і об'єктивне дослідження фактичних даних у кримінальній справі, а безпосереднє вирішення суперечки між двома сторонами, що змагаються. Звісно, це не означає, що суд є байдужим до встановлення істини по справі. Він прагне встановити істину, але лише тісно мірою, наскільки це є необхідним для того, щоб правильно вирішити суперечку. Тобто, американський суддя виступає не «дослідником», а «арбітром».

Змагальність визнається в американському процесі більшою цінністю, ніж абстрактне прагнення до об'єктивної істини. Між принципами об'єктивної істини і змагальності є зворотна пропорція: чим меншою мірою суд зобов'язаний шукати істину офіційно, тим більшою мірою рух кримінального процесу і доля кримінальної справи визначаються процесуальною позицією сторін (ступенем їх активності). Суд є пасивним у збиранні доказів, їх подають сторони, які переконують суд у правильності своєї позиції.

При такому підході відмова однієї із сторін від «змагання» зі своїм процесуальним опонентом має зв'язувати суд під час прийняття ним рішення по суті справи (йдеться про певну подібність до положень цивільного процесу, а саме, відмови від позову і визнання позову).

Якщо від кримінального переслідування відмовляється сторона обвинувачення, то суд не має права постановити обвинувальний вирок навіть у тому разі, якщо він переконаний у його повній обґрунтованості. І навпаки, якщо обвинувачений визнає себе винуватим, то суд, переконавшись у добровільноті визнання, зобов'язаний винести обвинувальний вирок і призначити покарання без проведення судового слідства (навіть у скороченому обсязі).

Саме така ситуація становить зміст відомого англосаксонського інституту «оголошення себе винуватим». Переважну кількість обвинувальних вироків постановляють не в результаті успішного доказування з боку сторони обвинувачення, а лише тому, що на початку судового розгляду обвинувачений відповів «так» на запитання головуючого: «Чи визнаєте Ви себе винуватим у пред'явлених пунктах обвинувачення?» [8, с. 217].

Таке трактування змагальності в цілому та інституту «оголошення себе винуватим» і породили специфічний феномен судочинства – угоди про визнання вини.

Оскільки визнання особою вини повністю позбавляє обвинувачення від обов'язку доказування і абсолютно зв'язує суд, то за відсутності сувереної формалізованого попереднього провадження (де справу веде слідчий суддя, слідчий тощо) ніхто не заважає обвинуваченню і захисту «домовитися» таким чином, щоб обвинувачений визнав себе винуватим і був підданий кримінальному покаранню в обмін на певні «пільги», наприклад:

- виключення із обвинувального акта окремих обставин обвинувачення;
- більш м'яку (пільгову) кваліфікацію злочину тощо.

Оскільки суд зв'язаний не тільки визнанням вини, а й межами пред'явленого обвинувачення, то сторони за наявності «угоди» гарантують для себе певні процесуальні та матеріально-правові блага, хоча і в «компромісному» варіанті.

Американський досвід свідчить, що часто до переговорів між сторонами залучаються і судді. Суддя під час укладання угоди не повинен називати обвинуваченому міру покарання. Інакше визнання ним вини розцінюватиметься як таке, що здійснено під тиском, а, отже, і як юридично недійсне.

Слід звернути увагу на те, що в правовій літературі вважають, що «угоди про визнання вини» є лише частковим звільненням від кримінального переслідування, бо особа легально звільняється від переслідування за вчинення інших злочинів (за винятком тих, за які вона переслідується в звичайному порядку) [10, с. 46]. Окрім того, обвинувачений не усуває шкідливих наслідків вчинених діянь. Особа лише полегшує обвинуваченню притягнення себе до відповідальності за вчинення певних злочинів, за що отримує від нього щось на зразок «індульгенції» за інші злочини.

Цікавим фактом є те, що в США можливим є укладення навіть так званих «латеральних» угод, які існують для того, щоб змінити тавро обвинувачення. Наприклад особа, вчинивши такий злочин, як

згвалтування, боїться зазнати приниження в очах суспільства, і, маючи таке право, визнає вину, наприклад, в пограбуванні. На наш погляд, якщо особа вчинила такий злочин, то вона заслуговує на громадський осуд, і, можливо саме страх перед ним змусить особу не вчиняти подібного. Крім цього «згвалтування» і «пограбування» – злочини, які посягають на два різні нерівнозначні об'єкти, відповідно, на статеву свободу особи і на право власності. Ми вважаємо, що не можна, обвинувачуючи особу в згвалтуванні, покарати за пограбування.

На відміну від угод про визнання вини, в США діють доволі демократичні і ефективні угоди про застосування альтернативних видів виправного впливу.

Крім права підсудного в США визнати вину, він може укласти в певних випадках угоду про застосування альтернативних видів виправного впливу. Вона полягає в можливості домовленості прокурора і адвоката, що обвинувачення буде призупинено на певний строк, після чого обвинувачення буде знято за умови, що правопорушник дотримається певних умов упродовж цього періоду призупинення обвинувачення (наприклад, розпочне лікування, виконає громадські роботи, відшкодує збитки, не вживатиме наркотичні засоби тощо). Укладення такої угоди є можливе за таких умов:

- якщо правопорушник обвинувачується у злочині, який вважається таким, що підходить для виведення справи з кримінального судочинства;

- якщо правопорушник раніше не притягувався до кримінальної відповідальності;

- якщо правопорушник не становить загрози суспільству;

- потреби правопорушника та держави можуть бути краще задоволені поза процесом традиційного кримінального судочинства [1, с. 6].

Слід також зазначити, що реалізація принципів змагальності та диспозитивності в кримінальному процесі потребує зваженого аналізу так званого інституту судового компромісу.

Розглядаючи позицію Є. О. Курти, можна зробити висновок про те, що утіка про визнання вини є своєрідним правовим компромісом. Зокрема, про необхідність застосування такого компромісу на стадії досудового слідства свідчать дані проведеного опитування практичних працівників. Так, більшість респондентів (87,1 %) зазначили, що існування у законодавстві компромісних норм є необхідним. Вони пов'язали своє рішення насамперед з тим, що наявність компромісних норм полегшує виявлення й розслідування злочинів та сприяє більш швидкому й повному їх розслідуванню (64,4 %). Крім того, застосування компромісу сприяло б більш ефективному відшкодуванню збитків потерпілим (40,3 %). Деякі респонденти зазначили, що можливість застосування компромісу сприяла б отриманню правдивих свідчень (36,0 %), а також звернули увагу на те, що нині протидія злочинності не може бути заснована лише на силовому та безкомпромісному методі (34,6 %) [11, с. 170].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Як висновок зазначимо, що, американська модель угоди про визнання вини має як позитивні, так і негативні сторони. Її імплементація в національне законодавство варта уваги, оскільки спростить процедуру розгляду певної категорії кримінальних справ, сприятиме скороченню строків тримання осіб під вартою, загальних процесуальних строків розгляду кримінальних справ та економії бюджетних витрат, що виділяються на здійснення кримінального правосуддя, а також зменшенню навантаження на слідчу і судову діяльність.

Джерела та література

1. Середа Г. Особливості угоди про визнання винуватості в кримінальному провадженні / Г. Середа // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. – № 2. – С. 5-9.
2. Матеріали Конгресу ООН з попередження злочинності і поводження з правопорушниками // Правонарушитель и жертвы: ответственность и справедливость в процессе отправления уголовного правосудия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ua.org/russian>.
3. Лисенко А. Захист прав потерпілого в кримінальному процесі / А. Лисенко // Дослідження. – 2007. – № 1. – С. 85-92.
4. Рішення Конституційного суду Італії № 81/1991 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chicercatova.spb.ru>.
5. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / За ред. О. Л. Жуковської. – Київ: ЗАТ «ВІПОЛ», 2004. – 960 с.
6. Уголовно-процесуальний кодекс Эстонии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.vl.ru/comments/show_article.php.
7. Рішення Апеляційного суду Великобританії у справі Коффі від 1974 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravo.org.ua>.
8. Лобойко Л. М. Кримінально-процесуальне право: курс лекцій. Навч. посібник / Л. М. Лобойко. – К.: Істина, 2005. – 456 с.

-
9. Исмаилов Б. И. Теоретические аспекты использования институтов ускоренного порядка рассмотрения дел и сделок о признании вины в правоприменительной практике зарубежных государств [Электронный ресурс]. – Режим доступу: www.lawlibrary.ru.
10. Головко Л. В. Альтернативы уголовному преследованию в современном праве / Л. В. Головко. – СПб, 2002. – 544 с.
11. Курта Є. О. Місце і роль компромісу на досудовому слідстві / Є. О. Курта // Вісник Запорізького юридичного інституту. – 2009. – № 9. – С. 170-178.

Власова А. Сравнительная характеристика упрощенного судопроизводства в США и некоторых европейских странах. В статье рассматриваются особенности и порядок заключения сделки о признании вины в Соединенных Штатах и отдельных европейских странах, необходимость внедрения положительного опыта в Украине. Автор отмечает, что процедуры упрощенного судопроизводства активно используется ведущими зарубежными странами. В частности, в США общеприняты сделки о признании вины. Их суть заключается в том, что уголовно-процессуальным законодательством этой страны предусмотрена возможность своеобразной «торговли» между обвинителем и подсудимым, который с согласия прокурора вправе признать себя виновным в менее тяжком преступлении, чем указано в обвинительном заключении или заявлении обвинения. Это специальное соглашение между сторонами обвинения и защиты, в соответствии с которым прокурор обязан квалифицировать преступление как менее тяжкое, а обвиняемый должен признать себя виновным. В научной статье автор приходит к выводу, что в европейских странах, несмотря на различия правовых систем, институт «признания» постепенно становится актуальным. 24 июля 2002 г. Экономический и Социальный Совет ООН принял Резолюцию об основных принципах программ восстановительного правосудия в уголовных дела. Автор отмечает, что итальянское законодательство предусматривает две процедуры, а именно ускоренное производство и заключение соглашений о признании вины. В выводах научной статьи автор предлагает некоторые правовые нормы о соглашении о признании вины, которая является основой упрощенного производства в Соединенных Штатах, имплементировать в национальное законодательство Украины. Это позволит упростить процедуру рассмотрения определенных категорий уголовных дел, поможет сократить продолжительность сроков содержания под стражей, процессуальных сроков для рассмотрения уголовных дел и сэкономить бюджетные расходы в области уголовного правосудия, а также снизить нагрузку на следственную и судебную системы.

Ключевые слова: соглашение о признании вины, упрощенное судопроизводство, правовой компромисс, ускоренное производство.

Vlasova A. Comparative Characteristics of Summary Proceedings in United States and Some European Countries. The article discusses the features and procedure for entering into a plea agreement in the United States and some European countries, the need to implement good practices in Ukraine. The author notes that the summary proceedings procedure is widely used by leading foreign countries. In particular, in the United States generally accepted plea bargain. Their essence lies in the fact that the criminal procedure law of that country provides for the possibility of a kind of «trade» between the prosecutor and the defendant, who with the consent of the prosecutor is entitled to plead guilty to a less serious offense than that specified in the indictment or accusation statement. This is a special agreement between the prosecution and defense, according to which the prosecutor is required to qualify as a less serious offense, and the accused must plead guilty. In the scientific article, the author concludes that in European countries, despite the differences in legal systems, the institute «recognition» is becoming urgent. United Nations Economic and Social Council adopted a Resolution about the basic principles of restorative justice programs in criminal procedure from 24 July 2002 y. The author notes that Italian law provides for two procedures, namely the accelerated production and the conclusion of the plea agreement. In conclusions of the scientific article the author offers some legal provisions of the plea agreement, which is the basis of summary proceedings in the United States to implement the national legislation of Ukraine. This will simplify the procedure for dealing with certain categories of criminal cases, will help shorten the duration of the detention, procedural time limits for consideration of criminal cases and save budgetary costs of criminal justice, as well as reduce the burden on the investigative and judicial systems.

Key words: plead guilty, summary proceedings, legal compromise, accelerated proceedings.